

prima instanță: G. Bivol

dosarul nr.2rh-111/16

instanța de apel: N.Craiu, L.Bulgac, A.Minciuna

instanța de recurs: Sv. Filincova, Sv. Novac, I. Druță, Iu. Bejenaru, G. Stratulat

ÎNCHEIERE

08 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul: Iulia Sîrcu

Judecătorii: Ala Cobăneanu, Dumitru Mardari, Mariana Pitic, Iurie Bejenaru

examinînd cererea de revizuire depusă de Chiriac Tatiana,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Vitalie Croitoru și Angela Croitoru împotriva lui Valeriu Todorovici, Aurica Todorovici, Nistor Chiriac și notarul public Svetlana Brihuneț cu privire la declararea nulității contractului de ipotecă și a acordului de transmitere în posesie,

împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 30 octombrie 2013, prin care a fost admis recursul declarat de către Vitalie Croitoru și Angela Croitoru, casată decizia Curții de Apel Chișinău din 08 mai 2013 și menținută hotărîrea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 05 februarie 2013,

a c o n s t a t a t:

La 21 februarie 2012 Vitalie Croitoru și Angela Croitoru au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Valeriu Todorovici, Aurica Todorovici, Nistor Chiriac și notarul public Svetlana Brihuneț cu privire la declararea nulității contractului de ipotecă nr.0100/11/115341 din 01 noiembrie 2011, încheiat între Chiriac Nistor și Valeriu Todorovici, Aurica Todorovici.

În motivarea acțiunii reclamanții au invocat că, prin hotărîrea instanței de judecată din 05 septembrie 2002 după ei a fost recunoscut dreptul de proprietate asupra ½ cotă-parte din bunul imobil –serviciu de reparații auto, amplasat pe str. Ip. Soroceanu 1, mun. Chișinău, înregistrat la OCT Chișinău, număr cadastral 0100213.249.01. A doua parte a imobilului menționat a fost înregistrată la 31 octombrie 2001 după Valeriu Todorovici și Aurica Todorovici, în baza contractului de vânzare-cumpărare. În afară de acesta, în proprietate comună pe cote-părți ideale se află și lotul de pământ de pe str.Ip.Soroceanu,1 mun.Chișinău cu suprafața de 0,0794 ha, număr cadastral 0100213.249.

Menționează că la 01 noiembrie 2011 Valeriu Todorovici și Aurica Todorovici au încheiat contract de ipotecă cu Nistor Chiriac, autentificat de notarul public Svetlana Brihuneț și înregistrat la OCT Chișinău. Conform pct.1 al contractului de ipotecă, ultimul este întocmit cu scopul de a asigura executarea obligațiilor rezultate din contractul de împrumut, încheiat la 19 iulie 2011 între Valeriu Todorovic și Nistor Chiriac.

Conform pct.2 al contractului Valeriu Todorovici și Aurica Todorovici au grevat cu ipoteca bunul imobil, amplasat în mun.Chișinău str.Ip.Soroceanu 1, în componența : ½ cotă-parte din clădire de producere cu suprafața de 526,6 m.p., numărul cadastral 0100213.249.01 și ½ cotă-parte din lotul de pământ aferent cu suprafața de 0,0794 ha, numărul cadastral 0100213.249.

Consideră reclamantii că contractul de ipotecă este încheiat cu încălcarea legii, deoarece terenul de pământ cu suprafața de 0,0794 ha, amplasat în mun.Chișinău, str.Ip.Soroceanu 1 se află în proprietate comună a familiilor Croitoru și Todorovici, nefiind împărțite cote-părți în natura pentru fiecare proprietar.

Ulterior, Vitalie Croitoru și Angela Croitoru au înaintat cerere de chemare în judecată suplimentară către Valeriu Todorovici, Aurica Todorovici, Nistor Chiriac și notarul public Evghenii Berghii prin care au solicitat recunoașterea nulității acordului de transmitere benevolă în posesie pentru exercitarea dreptului de ipotecă nr.582 din 07 februarie 2012, încheiat între Nistor Chiriac și Valeriu Todorovici și Aurica Todorovici, obiectul căruia este bunul imobil, amplasat în mun.Chișinău, str.Ip.Soroceanu 1, în componența ce urmează : ½ cotă-parte din clădirea de producere cu suprafața de 526,6 m.p, numărul cadastral 0100213.249.01 și ½ cotă-parte din terenul de pământ aferent cu suprafața de 0,0794 ha, numărul cadastral 0100213.249.

Prin hotărârea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 05 februarie 2013 a fost admisă acțiunea, fiind declarat nul contractul de ipotecă nr.0100/11/115341 din 01 noiembrie 2011 încheiat între Nistor Chiriac și Valeriu Todorovici, Aurica Todorovici și recunoscut nul acordul de transmitere benevolă în posesie pentru exercitarea dreptului de ipotecă nr.582 din 07 februarie 2012 încheiat între Nistor Chiriac și Valeriu Todorovici, Aurica Todorovici.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08 mai 2013 au fost admise apelurile declarate de către Nistor Chiriac și notarul public Svetlana Brihuneț, casată hotărârea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 05 februarie 2013 și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 30 octombrie 2013 a fost admis recursul declarat de către Vitalie Croitoru și Angela Croitoru, casată decizia Curții de Apel Chișinău din 08 mai 2013 și menținută hotărârea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 05 februarie 2013.

La 08 mai 2014 Nistor Chiriac a depus cerere de revizuire împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 30 octombrie 2013, solicitând casarea deciziei cu rejudecarea în ordine de recurs a cererii de recurs declarate de către Vitalie Croitoru și Angela Croitoru și respingerea cererii de recurs.

În motivarea cererii de revizuire Nistor Chiriac a invocat că, a făcut cunoștință la executorul judecătoresc Palamarciuc Fiodor cu răspunsul OCT Chișinău din 20 martie 2014 prin care s-a indicat că încăperile ipotecate aparțin în drept de proprietate exclusivă lui Valeriu Todorovici.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 10 februarie 2014 s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Nistor Chiriac împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 30 octombrie 2013.

La 26 noiembrie 2015 Chiriac Nistor a declarat cerere de revizuire repetată împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 30 octombrie 2013, solicitând

admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei instanței de recurs, rejudecarea în ordine de recurs a cererii de recurs declarată de către Croitoru Vitalie și Croitoru Angela cu respingerea cererii de recurs ca fiind nefondată.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 23 martie 2016 s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Nistor Chiriac împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 30 octombrie 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Vitalie Croitoru și Angela Croitoru împotriva lui Valeriu Todorovici, Aurica Todorovici, Nistor Chiriac și notarul public Svetlana Brihuneț cu privire la declararea nulității contractului de ipotecă și a acordului de transmitere în posesie.

La 18 aprilie 2016 Chiriac Tatiana a declarat cerere de revizuire împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 30 octombrie 2013, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei instanței de recurs, casarea deciziei instanței de apel și casarea hotărârii primei instanțe, cu remiterea cauzei la rejudecarea în Judecătoria Centru mun. Chișinău.

În motivarea cererii de revizuire Chiriac Tatiana a invocat prevederile art. 449 lit. c) CPC.

Totodată, Chiriac Tatiana a invocat în cererea de revizuire că nu a fost atrasă ca parte pe litigiul în cauză, deși instanțele judecătorești erau obligate de a o anunța despre posibilitatea intervenirii în proces, așa cum e stipulat în art.62 alin.(2) CPC. Mai mult ca atât, la adresa de domiciliu și la adresa unde are viza de reședință nu a parvenit nici o citație judecătorească.

Se mai indică în cererea de revizuire că Chiriac Tatiana urma să participe ca parte în acest proces, deoarece prin anularea în absența sa a contractului de ipotecă și a acordului de transmitere în posesie, instanțele de judecată au dispus asupra unor bunuri care aparțineau de drept revizuienței.

Relevă revizuiența că despre decizia Curții Supreme de Justiție din 30 octombrie 2013 a aflat în luna martie 2016 și reieșind din prevederile art.450 lit. c) CPC cererea de revizuire se depune în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele respective.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire întemeiată care urmează a fi admisă, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 453 alin. (1), lit. b) CPC, după ce examinează cererea de revizuire, instanța poate emite încheierea de admitere a cererii de revizuire și de casare a hotărârii sau deciziei supuse revizuirii.

În conformitate cu art. 451 alin. (1) CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

Din textul cererii de revizuire, înaintate la 18 aprilie 2016, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit constată că revizuiența Chiriac Tatiana solicită revizuirea deciziei Curții Supreme de Justiție din 30 octombrie 2013 și temei de revizuire invocă lit. c) art. 449 CPC și anume că instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

Atunci când se invocă temeiul prevăzut de art. 449 lit. c) CPC, instanța de judecată urmează să constate dacă persoana care nu a fost implicată în proces este

subiect al raportului material litigios. În acest sens urmează a fi prezentate probe pertinente și concludente, iar instanța urmează să constate dacă prin hotărîrea supusă revizuirii, persoanei implicate în proces, i-au fost încălcate aceste drepturi.

La caz, obiectul litigiului îl constituie declararea nulității contractului de ipotecă nr.0100/11/115341 din 01 noiembrie 2011, încheiat între Chiriac Nistor și Valeriu Todorovici, Aurica Todorovici și recunoașterea nulă a acordului de transmitere benevolă în posesie pentru exercitarea dreptului de ipotecă nr.582 din 07 februarie 2012 încheiat între Nistor Chiriac și Valeriu Todorovici, Aurica Todorovici.

Reieșind din materialele dosarului, contractul de ipotecă nr.0100/11/115341 din 01 noiembrie 2011 și acordul de transmitere benevolă în posesie pentru exercitarea dreptului de ipotecă nr.582 din 07 februarie 2012 încheiat între Nistor Chiriac și Valeriu Todorovici, Aurica Todorovici au fost înregistrate la Întreprinderea de Stat „Cadastru” (f.d.26-27), prin urmare bunurile devenind proprietatea soților în devălmășie.

Respectiv, Chiriac Tatiana a invocat că urma a fi atrasă în proces ca parte pe dosar, deoarece este soția lui Chiriac Nistor și prin anularea în absența sa a contractului de ipotecă și a acordului de transmitere în posesie, instanțele de judecată au dispus asupra unor bunuri care îi aparțineau de drept în devălmășie, astfel fiind subiect al acestor raporturi.

Mai mult, neantrenarea în proces a soției lui Chiriac Nistor, și anume revizuirea Chiriac Tatiana influențează soluția emisă de instanțele de judecată și combate circumstanțele de fapt și de drept pe care au fost întemeiate acestea.

Or, potrivit art.62 alin.(2) CPC ca urmare a constatării temeiurilor coparticipării procesuale obligatorii, instanța judecătorească va înștiința, din oficiu sau la cererea participanților la proces, pe toți coreclamanții și copârții despre posibilitatea de a interveni în proces. Încheierea judecătorească prin care este respinsă cererea participantului la proces privind înștiințarea coparticipantului poate fi atacată cu recurs.

Prin urmare, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că prin anularea contractului de ipotecă nr.0100/11/115341 din 01 noiembrie 2011 și acordului de transmitere benevolă în posesie pentru exercitarea dreptului de ipotecă nr.582 din 07 februarie 2012, drepturile Tatiane Chiriac au fost atinse, iar hotărîrile adoptate pe marginea acestui litigiu sunt opozabile. Astfel, circumstanțele invocate de revizuentă pot influența soluția adoptată.

Prin prisma art. 450 lit. b) CPC, cererea de revizuire se depune în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele respective – în cazul prevăzut la art.449 lit.c) CPC.

La cazul prezentei cereri de revizuire depuse de către Chiriac Tatiana, cu referire la termenul de adresare în instanța de revizuire, s-a invocat că despre decizia Curții Supreme de Justiție din 30 octombrie 2013 revizuirea a aflat în luna martie 2016.

În această ordine de idei, Colegiul civil menționează că la materialele cauzei nu sunt probe care să confirme că Chiriac Tatiana a fost înștiințată legal sau că cunoștea despre examinarea litigiului în cauză.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că argumentele invocate de revizuiantă sînt importante pentru rezultatul procesului și necesită un răspuns concret în hotărîre. Pe cînd abținerea instanțelor ierarhic inferioare de furnizarea unui răspuns explicit la un șir de circumstanțe, constituie o încălcare a art. 6 alin. (1) CEDO.

În concluzia celor enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, soluția instanței de recurs supusă revizuirii, este în contradicție cu circumstanțele expuse mai sus, motiv pentru care este justificată reexaminarea cauzei.

La reexaminarea cauzei, instanța de recurs urmează să țină cont de cele menționate privind posibilitatea atragerii pe dosar în calitate de copîrîtă pe Tatiana Chiriac, să examineze minuțios toate circumstanțele speței, să dea o apreciere la toate probele administrate și să adopte o hotărîre legală și întemeiată, respectînd dreptul părților la un proces echitabil.

În asemenea împrejurări și întru evitarea admitterii unei încălcări a dispozițiilor statuate la art. 6 § 1 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite cererea de revizuire, de a casa decizia instanței de recurs și de a reține pricina pentru examinarea recursului în Curtea Supremă de Justiție.

În conformitate cu art.269-270, art. 453 alin. (1) lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se admite cererea de revizuire depusă de Chiriac Tatiana.

Se casează decizia Curții Supreme de Justiție din 30 octombrie 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Vitalie Croitoru și Angela Croitoru împotriva lui Valeriu Todorovici, Aurica Todorovici, Nistor Chiriac și notarul public Svetlana Brihuneț cu privire la declararea nulității contractului de ipotecă și a acordului de transmitere în posesie și se reține pricina pentru examinarea recursului în Curtea Supremă de Justiție.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru